

Eksamen sos1002 07.12 høst 2016

Sensurveiledning

kvalitativ del

Oppgave 1

En sterk besvarelse bør på en enkel måte kunne forklare fire av de seks kvalitative begrepene nedenfor, det er en styrke ved en besvarelse dersom kandidaten klarer å eksemplifisere i tillegg til forklaringen av selve begrepet

NB til oppgaveteksten: her har det beklageligvis skjedd en glipp/ feil slik at de har fått oppgitt 7 begrep og ikke 6 (slik det står) å velge mellom. Det skal likevel kun kreves og telle med at de redegjør for 4 begrep, dersom noen besvarelser redegjør for flere enn fire fordi det (forståelig nok,) kan ha oppstått forvirring, skal likevel bare 4 begrep vurderes/telle som grunnlag for vurdering. I slike tilfeller skal de fire redegjørelsene som fremstår som sterkest, være de som velges ut som grunnlag for vurdering

a) Induktiv:

*Induktiv tilnærming vi si at en begynner med empirien og deretter ved hjelp av teori kommer frem til en generell konklusjon. Brukes om forskning som er eksplorerende og/eller empiridrevet, vi bruker også induktiv om det å slutte fra et enkelt tilfelle (eller et begrenset antall tilfeller) til en generell regel
Begrepet er introdusert og brukt i undervisningen på sos1002 kvalitativ del*

b) Deduktiv:

*Starter i teorien og med grunnlag i den utleder problemstillinger (kalt hypoteser) om det forventede resultat og sammenligner med empirien. Utgangspunktet er da teori, og man utleder problemstillinger (kalt hypoteser) fra teorien som blir testet ut i forhold til empiri. På denne måten får en enten bekreftet (verifisert) eller avkrefte (falsifisert) de hypotesene vi har satt opp ut fra teorien. Målet med denne prosessen er å til stadighet forbedre den teori vi har eller rett og slett forkaste den hvis vi ikke får bekreftelse ut fra empiriske forhold.
Begrepet er introdusert og brukt i undervisningen på sos1002 kvalitativ del*

c) Dokument-studie

brukes om studier av dokumenter, mest vanlig at disse er produsert for andre formål enn forskning, (selv om det finnes en del eksempler på dokumentstudier som bruker dagbøker, minnehistorier, livshistorier, blogginnlegg etc der et utvalg informanter blir bedt om å

skrive spesielt til et forskningsformål) Dokumentstudier kan være casespesifikke, generelle, fra medier, offentlige dokumenter, eller forskningsdokumenter (artikler, rapporter, bøker).

Dokumentstudier har vært eget tema for en av forelesningene i høst og det bør kunne forventes at de fleste vil kunne si noe om hva dette er

d) Interaktiv observasjon:

er observasjon hvor observatører og deltakerne er åpne (synlig og tilgjengelige) for hverandre, slik at det vil være en grad av interaksjon mellom dem. Denne interaksjonen kan i ulike grader være aktiv eller passiv, eksplisitt eller subtil. Begrepet er introdusert og drøftet på forelesning om observasjon.

e) Transparens:

Begrepet transparens brukes i metodisk sammenheng om hvorvidt og hvordan detaljene i en studie beskrives for leserne. Høy transparens i en studie betraktes som Begrepet transparens brukes i metodisk sammenheng om hvorvidt og hvordan detaljene i en studie beskrives for leserne. Høy transparens i en studie betraktes som positivt for kvalitet på forskningen. positivt for kvalitet på forskningen.

f) Dybdeintervju:

Innebærer at forskeren legger til rette for en relativt fri samtale som dreier seg om noen tema som forskeren har definert på forhånd. Et sentralt kjennetegn er at en benytter åpne spørsmål i dybdeintervju som gir informantene mulighet til å fortelle/forklare/begrunne mer inngående (gå i dybden) der hvor de har mye å fortelle. Et annet kjennetegn ved dybdeintervjuet er at tidsrammen er romslig slik at det er rom for at informanten kan reflektere over egne opplevelser, erfaringer, tanker og meninger rundt det aktuelle tema. Det er en styrke dersom besvarelsen også kan vise at dybdeintervjuet åpner for tema og problemstillinger som forskeren nødvendigvis ikke har tenkt ut på forhånd. Videre er det også relevant å trekke inn at dybdeintervju kan plasseres innenfor et fenomenologisk perspektiv der forskeren søker å forstå informantenes opplevelser og refleksjoner. Det må forventes at begrepet skal være godt kjent for studentene med bakgrunn i pensum og vektlegging i forelesninger og øvinger på emnet

g) Intersubjektivitet: *En situasjon der flere personer skaper en felles forståelse av virkeligheten, for eksempel i løpet av en intervju-situasjon. Begrepet er redegjort for og brukt i forelesning om intervju*

Oppgave 2

- a. Tenk deg at du jobber i en forskningsgruppe som skal gjøre en undersøkelse av hvordan ungdom opplever å flytte fra små steder/bygder i distriktene til en større by for å studere eller jobbe. Forskningsgruppen vil i først gjøre en kvalitativ undersøkelse som skal gi økt innsikt i ungdoms opplevelser og erfaringer med å flytte til byen. Gjør rede for et hensiktsmessig metodeopplegg for en slik undersøkelse. Angi hvilke metodeteknikker du vil anvende og hvorfor du mener dette vil være relevant med tanke på hensikten med undersøkelsen.

Relevant pensum for denne oppgaven er særlig kapittel 3. og 4. i Tjora (2012)

Dette er en oppgave som åpner opp for ulike løsninger. Det som bør være avgjørende for bedømmingen er i hvilken grad kandidaten klarer å vise kunnskap om kvalitative metodeopplegg og hvor godt besvarelsen får frem refleksjoner, forståelse og relevante begrunnelser for opplegget

Det forventes her at kandidaten selv konstruerer et relevant metodeopplegg som kan gi innsikt i hvordan ungdom opplever å flytte fra bygda til byen. Siden det er ungdoms opplevelser som skal være i fokus i denne undersøkelsen, forventes det at kandidaten her beskriver et metodeopplegg som inkluderer kvalitative intervjuer som en hensiktsmessig som metodeteknikk. Det kan imidlertid også være relevant å få et utvalg av studenter til å skrive om sine opplevelser. Det kan skje nettbasert gjennom en blogg eller gjennom andre former for skriftlige tilbakemeldinger. For å få økt kunnskap kan det også være relevant å bruke debatter på nett og i media om dette tema. Deltagende observasjon av hverdagslivet for disse ungdommene, kunne også være et hensiktsmessig undersøkelsesopplegg, for å få økt innsikt i deres situasjon. Gir besvarelsen andre relevante ideer/ forslag til datakilder her, (som ikke er nevnt spesifikt her,) bør dette bare telle positivt

Her er det også fullt ut mulig å kombinere metodeteknikker, eksempelvis dybdeintervju, gruppeintervju, fokusintervju blogg eller observasjon. Det må også kunne forventes at kandidaten sier noe om avgrensninger utvalg og eventuelle utvalgsriterier. Når det gjelder utvalg er det absolutt en styrke dersom kandidaten har klart for seg at en i kvalitative opplegg gjerne opererer med strategisk og teoretisk baserte kriterier, ofte for å få variasjon i utvalget informanter eller kilder. Dersom besvarelsen derimot vektlegger representativitet i utvalget, er dette en klar minus fordi det viser at kandidaten ikke har forstått en vesentlig forskjell mellom utvalgsriterier i kvalitative og kvantitative undersøkelser

Dersom kandidaten har forslag om en kvantitativ undersøkelse i kombinasjon med det foreslåtte kvalitative undersøkelsesopplegget, så er dette helt i tråd med hva som er formidlet i forelesningene i kvalitativ metode i kurset, nemlig at det ofte er fruktbart og hensiktsmessig å triangulere mellom kvantitative og kvalitative metoder. Når det er sagt, i denne delen av besvarelsen forventes det imidlertid at kandidaten først og fremst viser kunnskap om kvalitative

tilnærminger i denne kvalitative delen av oppgavesettet. Det betyr at en sterk oppgave i all hovedsak redegjør for aktuelle kvalitative tilnærminger, slik det er bedt om i oppgaveteksten.

- b. I Tjora (2012) presenteres en skjematisk *stegvis-deduktiv induktiv modell* (SDI) for kvalitativ forskning. Tenk deg at dere skal benytte SDI modellen i analysen av datamaterialet dere har generert gjennom undersøkelsen om hvordan ungdom opplever å flytte til byen (oppgave a.). Beskriv hva som er hovedhensikten med SDI modellen og hvordan den kan anvendes i analysen av datamaterialet.

Her er det sentralt at det fremgår av besvarelsen at kandidaten at forstått at dette er en skjematisk modell for kvalitativ forskning hvor grunnprinsippet er en induktiv utvikling fra empiri til konsepter eller teorier med deduktive trinnvise tilbakekoblinger. Av en sterk besvarelse må det forventes at det kommer frem en forståelse av at den induktive utviklingen starter i empirien mens den stegvise deduktive handler om kvalitetssikring. Herunder følger det at selve målsettingen med modellen er teori(konsept)utvikling og kvalitetssikring (trinnvis deduktivt). (Tjora, s 174->) Når det gjelder fremgangsmåte i SDI modellen så er denne gjennomgått på forelesning der vi også har hatt en praktisk øvelse, med modellen som utgangspunkt. Det er en styrke dersom kandidaten i grove trekk kjenner til fremgangsmåten som innebærer tekstnær koding, (som kun kan skje gjennom empirien), kategorisering (samle tekstnærekoder i hovedtema) og til sist utvikling av Relevant pensum for denne oppgaven er kapittel 7. (Tjora). Reliabilitet (pålitelighet) handler om hvorvidt vi oppfatter en klar sammenheng mellom empiri, analyse og resultater i en undersøkelse, at resultatene ikke er styrt av personlige, politiske faktorer eller andre ting som en ikke har gjort rede for. I forhold til besvarelsen i oppgave a er det her relevant å diskutere mulige fallgruver som kan svekke påliteligheten i en slik undersøkelse, eksempelvis egne personlige/politiske preferanser, bekjenskaper etc som kan farge eller være med på å forme resultatene. Mulige feilkilder, misforståelser, feiltolkninger slik som kan skje under datagenerering, transkribering og analysearbeid, er også svært relevant å nevne her.

Validitet (gyldighet) knyttes til spørsmålet om de svarene en finner i undersøkelsen, i realiteten er svar på de spørsmål en forsøker å stille. Har en eksempelvis faktisk fått svar på hvordan studenter opplever studiekvaliteten, eller er det egentlig noe annet en har fanget opp?

Generaliserbarhet – dreier seg om undersøkelsens gyldighet utover de tilfeller som har vært utforsket. Det forventes at det kommer frem av besvarelsen at generaliserbarhet i kvalitativ forskning krever en annen tankemåte enn i kvantitative undersøkelser. Dette har blitt belyst i flere forelesninger. Tjora skiller også mellom naturalistisk, moderat og konseptuell generalisering (s.208 -209) Det er selvsagt en styrke dersom besvarelsen kan redegjøre for disse og diskutere hvilken form som trolig vil ha mest relevant for undersøkelsesopplegget som er foreslått i oppgave a.

Konsepter

- c. Tjora (2012) presenterer reliabilitet (pålitelighet), validitet (gyldighet) og generaliserbarhet som tre kriterier for kvalitet i forskning. Redegjør for hva som menes med disse tre kriteriene og drøft kort hvordan de kan ha relevans for undersøkelsen om ungdom som flytter til byen (oppgave a.)

Relevant pensum for denne oppgaven er kapittel 7. (Tjora). Reliabilitet (pålitelighet) handler om hvorvidt vi oppfatter en klar sammenheng mellom empiri, analyse og resultater i en undersøkelse, at resultatene ikke er styrt av personlige, politiske faktorer eller andre ting som en ikke har gjort rede for. I forhold til besvarelsen i oppgave a er det her relevant å diskutere mulige fallgruver som kan svekke påliteligheten i en slik undersøkelse, eksempelvis egne personlige/politiske preferanser, bekjentskaper etc som kan farge eller være med på å forme resultatene. Mulige feilkilder, misforståelser, feiltolkninger slik som kan skje under datagenerering, transkribering og analysearbeid, er også svært relevant å nevne her.

Validitet (gyldighet) knyttes til spørsmålet om de svarene en finner i undersøkelsen, i realiteten er svar på de spørsmål en forsøker å stille. Har en eksempelvis faktisk fått svar på hvordan studenter opplever studiekvaliteten, eller er det egentlig noe annet en har fanget opp?

Generaliserbarhet – dreier seg om undersøkelsens gyldighet utover de tilfeller som har vært utforsket. Det forventes at det kommer frem av besvarelsen at generaliserbarhet i kvalitativ forskning krever en annen tankemåte enn i kvantitative undersøkelser. Dette har blitt belyst i flere forelesninger. Tjora skiller også mellom naturalistisk, moderat og konseptuell generalisering (s.208 -209) Det er selvsagt en styrke dersom besvarelsen kan redegjøre for disse og diskutere hvilken form som trolig vil ha mest relevant for undersøkelsesopplegget som er foreslått i oppgave a.

QUANTITATIVE SECTION (Counts towards 50% of the exam, total)

English:

ALL SECTIONS AND QUESTIONS MUST BE ANSWERED

Section I. (Answer all five.) (Each question counts 5 %)

1. Name three measures of “central tendency, and describe precisely what each of them tells you. You may answer using only words to describe it, or you may give a simple formula.

The “mean”, the most common sense of average, based on adding all the scores and dividing by the number of scores.

The “median,” the middle score when the scores are arranged from lowest to highest (between the two middle scores if there is an even number of scores).

The “mode,” the most commonly occurring score or category of scores.

2. Precisely what does an unstandardized regression coefficient tell you?

(Grader’s note, the Norwegian translation of this question mistakenly left the word “regression” out of the question; however, the correction will be made clear by the instructor during the exam.)

How many units the dependent variable is expected to change, and in what direction, when the independent variable increases by one unit.

3. What is the difference in the meaning of an unstandardized regression coefficient in bivariate regression compared to the meaning of an unstandardized regression coefficient in a multiple regression with three independent variables?

In bivariate regression, the regression coefficient for the single independent variable shows the simple “gross” effect. In multiple regression, the regression coefficients are “PARTIAL” regression coefficients, “net of” or “controlling for” the effects of the other independent variables.

4. What is a “spurious correlation”? You may use a simple diagram or two in your explanation. How do you test for whether or not a correlation is spurious?

A correlation is considered “spurious” when the correlation between an independent variable “X” and a dependent variable “Y” suggests a CAUSAL effect of X on Y, while in fact, X and Y are correlated only because a third variable, “Z” has simultaneous causal effects on both X and Y.

You test for a spurious correlation by controlling for the variable Z. If the correlation between X and Y disappears, then it was spurious, due to the effects of Z on both X and Y. If it remains, the relationship was not spurious, or at least not due to Z.

5. Explain what an “interaction effect” means.

An interaction effect means that the effect of an independent variable X on a dependent variable Y is influenced by a third independent variable, Z.

Section II. (Answer all questions, each question)

In 2005 and again in 2009 large national representative samples (n= approximately 1000 respondents each) of adults in Poland were asked a series of attitude questions related to the concepts of “authoritarianism,” “nationalism,” and “populism.” Seven of the Likert format attitude questions were used to form a scale to measure a general attitude called “Authoritarian Nationalism.” In this scale, high values indicated that respondents had a highly positive attitude towards authoritarianism and nationalism, while low scores indicated the opposite.

These data were analyzed using OLS multiple regression with the Authoritarianism Nationalism scale scores as the dependent variable. In discussing the analyses, we can just use “ANSCALE” to refer to the dependent variable.

Independent variables used included the following:

YEAR: A dummy variable for survey year, where respondents surveyed in 2009 were given the code “1.”

AGE: The respondent’s age in single years.

MALE: A dummy variable for gender, with men coded as 1.

EDYEARS: The respondent’s number of completed years of education.

BIGCTY: A dummy variable coded 1 for respondents living in cities with 500,000 or more residents.

COUNTRY: A dummy variable coded 1 for respondents living in villages and small towns in the countryside.

Variables for testing interaction effects are named by using the names of the two variables involved in the effect, separated by an “x”, such as MALExAGE.

Variables involving the squared values of a variable, such as AGE*AGE , are labeled with “SQ” added to the variable name, such as AGESQ.

SPSS tables based on four different models are attached below.

Section II. Required formulas:

$$Y^* = b_0 + bX_1 + bX_2 + bX_3 + bX_4 \dots\dots$$

Section 2: Questions: (This section counts for 25% of the grade overall. The grade should reflect the overall quality of the answers to all the questions.)

1. Which seems to be the best model?

Either Model 1, because it is the most parsimonious, or Model 2, because it includes the significant squared term for Education, showing that education is curvilinear. Definitely not Model 2.

2. Is there a second model which might be considered best, based on different criteria of “best?”

See answer above.

3. Given these results, describe a new model which would be an improvement over these, and explain why it would be better.

Yes, a better model would leave out all the interaction terms, since none are significant (at least when all included together, and leave out the squared term for AGE, but keep the squared term for EDYEARS. The effect for YEAR is always insignificant, so it could be dropped from the model. So a better model would drop YEAR, keep the other main effects, drop all the interactions, and keep a squared term for EDYEARS only.

4. Based on Model 1, which variable has the “biggest effect,” and describe exactly what that effect is, including which statistics lead you to this conclusion.

EDYEARS has the biggest effect, one extra year of education *decreases* the predicted value for the scale by .079 points. The unstandardized regression coefficients for MALE, BIGCTY, and COUNTRY are larger, but that is just because these are dummy variables, and one unit of increase indicates the full range of values for these variables. The unstandardized regression for EDYEARS is the effect of only one year of education. To make a proper comparison of effect, we could multiple the effect of EDYEARS by 16, to show the effect of sixteen years of education, or compare the BETAs.

5. Also based on Model 1, Describe and compare the sizes and directions of the statistically significant effects. Are any of the effects insignificant?

YEAR is the only variable in this model which does not have a significant effect. AGE and COUNTRY have positive effects, while MALE, EDYEARS, and BIGCITY have negative effects. In terms of the magnitudes of their effects (POSITIVE OR NEGATIVE), EDYEARS, followed by AGE, have the largest effects by far, while MALE, BIGCITY, and COUNTRY have relatively small effects.

6. If the variable MALE is coded “1” for males, what is the code for females?

“0”

7. If we have a variable for the effect of living in the biggest cities, and a variable for the effect of living in small villages and towns in the countryside, how do we know the effect of living in places in-between the most urban and least urban places?

Since we would expect there to be respondents who live in neither the biggest cities nor the countryside, they constitute the “omitted” or “reference category.” They are not given a variable to show their effect, or to put it another way, they have no effect in the model except that based on their differences with the two “size of place” categories which do have dummy variables. The effect of this omitted category is seen by its difference from the other two categories.

8. Which interaction effect is strongest? Which interactions are significant?

The interaction for YEARxEDYEARS seems strongest, BUT, it is not statistically significant, so we really have no basis for thinking it is anything but 0. So, all the interactions are insignificant and there is no reason to compare their strengths.

9. What is the reason for including the variables for age and education years squared? Do these significantly improve the model?

Adding the variables for the squared values of age and years of education lets us see if the relationships might be curvilinear. It looks like the effect of EDYEARS is significantly curvilinear. Adding the variable for AGE squared is not significant.

10. Using the regression coefficients and constant for model 1, calculate the expected value of the ANSCALE for a person interviewed in 2009, who was a 60 year-old woman, with 8 years of education, and living in the countryside. 4,282.

CONST			4,217
YEAR	-0,006	1,000	-0,006
AGE	0,010	60,000	0,600
MALE	-0,105	0,000	0,000
EDYEARS	-0,079	8,000	-0,632

BIGCITY	-0,132	0,000	0,000
COUNTRY	0,103	1,000	0,103
			4,282

Tables for Section 2.

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	4,217	,090		47,085	,000
	YEAR	-,006	,029	-,004	-,223	,823
	AGE	,010	,001	,230	11,314	,000
	MALE	-,105	,029	-,070	-3,601	,000
	EDYEARS	-,079	,006	-,304	-14,320	,000
	BIGCTY	-,132	,045	-,060	-2,936	,003
	COUNTRY	,103	,032	,066	3,177	,002
2	(Constant)	4,433	,142		31,142	,000
	YEAR	-,216	,159	-,144	-1,358	,175
	AGE	,008	,001	,195	5,620	,000
	MALE	-,317	,160	-,211	-1,979	,048
	EDYEARS	-,092	,009	-,354	-10,280	,000
	BIGCTY	-,132	,045	-,060	-2,928	,003
	COUNTRY	,102	,032	,065	3,133	,002
	MALExAGE	,002	,002	,082	1,459	,145
	MALExEDYEARS	,009	,011	,068	,828	,408
	YEARxEDYEARS	,016	,010	,131	1,572	,116
	YEARxAGE	,001	,002	,019	,329	,742
	3	(Constant)	3,555	,271		13,103
YEAR		-,205	,158	-,136	-1,291	,197
AGE		,006	,005	,146	1,321	,187
MALE		-,321	,160	-,214	-2,010	,045
EDYEARS		,060	,039	,233	1,539	,124
BIGCTY		-,138	,045	-,063	-3,068	,002
COUNTRY		,113	,032	,073	3,495	,000
MALExAGE		,002	,002	,069	1,209	,227
MALExEDYEARS		,010	,011	,080	,975	,330
YEARxEDYEARS		,016	,010	,125	1,513	,130
YEARxAGE		,000	,002	,017	,292	,771
AGESQ		3,304E-5	,000	,079	,729	,466
EDYEARSSQ		-,006	,002	-,582	-3,989	,000

a. Dependent Variable: ANSCALE

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Change Statistics				
					R Square Change	F Change	df1	df2	Sig. F Change
1	,467 ^a	,218	,216	,66452	,218	96,962	6	2088	,000
2	,469 ^b	,220	,216	,66438	,002	1,219	4	2084	,300
3	,475 ^c	,226	,221	,66217	,006	7,956	2	2082	,000

a. Predictors: (Constant), Countryside, YEAR, Age, Male, City 500000+, Education, typical years

b. Predictors: (Constant), Countryside, YEAR, Age, Male, City 500000+, Education, typical years, MALExAGE, YEARxAGE, MALExEDYEARS, YEARxEDYEARS

c. Predictors: (Constant), Countryside, YEAR, Age, Male, City 500000+, Education, typical years, MALExAGE, YEARxAGE, MALExEDYEARS, YEARxEDYEARS, AGESQ, EDYEARSSQ